

Jenny Huijs

Shirley Oomens

Roland Blonk

Evaluatieonderzoek richtlijn 'Werk en psychische klachten' voor psychologen

In 2005 is de richtlijn 'Werk en psychische klachten' voor psychologen uitgebracht. Deze richtlijn is bedoeld voor psychologen die verzuimende werknemers met psychische klachten behandelen. Het uitgangspunt van de richtlijn is om het werk en het werksysteem onderdeel te laten uitmaken van de behandeling en begeleiding van deze cliënten. Het doel van dit onderzoek was enerzijds het evalueren van de richtlijn 'Werk en psychische klachten'. Anderzijds, inzicht krijgen in de effectiviteit de richtlijn op het herstel van gezondheidsklachten en werkhervatting.

VRAAGSTELLING

- In hoeverre passen psychologen de richtlijn 'Werk en psychische klachten' toe bij werknemers met psychische klachten?
- Is de mate waarin de richtlijn wordt gevolgd een voorspellende factor voor herstel van klachten en herstel van arbeidsfuncties (werkhervatting)?
- Hoe kan de richtlijn verder worden verbeterd?
- Longitudinaal cohortonderzoek onder verzuimende werknemers met psychische klachten aan de hand van schriftelijke vragenlijsten: voorafgaand aan de behandeling, drie maanden, zes maanden en twaalf maanden na start van de behandeling door de psycholoog.
- Vragen gesteld over verzuim, werkhervatting, persoonskenmerken en werkkenmerken.
- Telefonische interviews met psychologen over het toepassen van de richtlijn bij verzuimende werknemers en hun oordeel over de richtlijn.

METHODE:

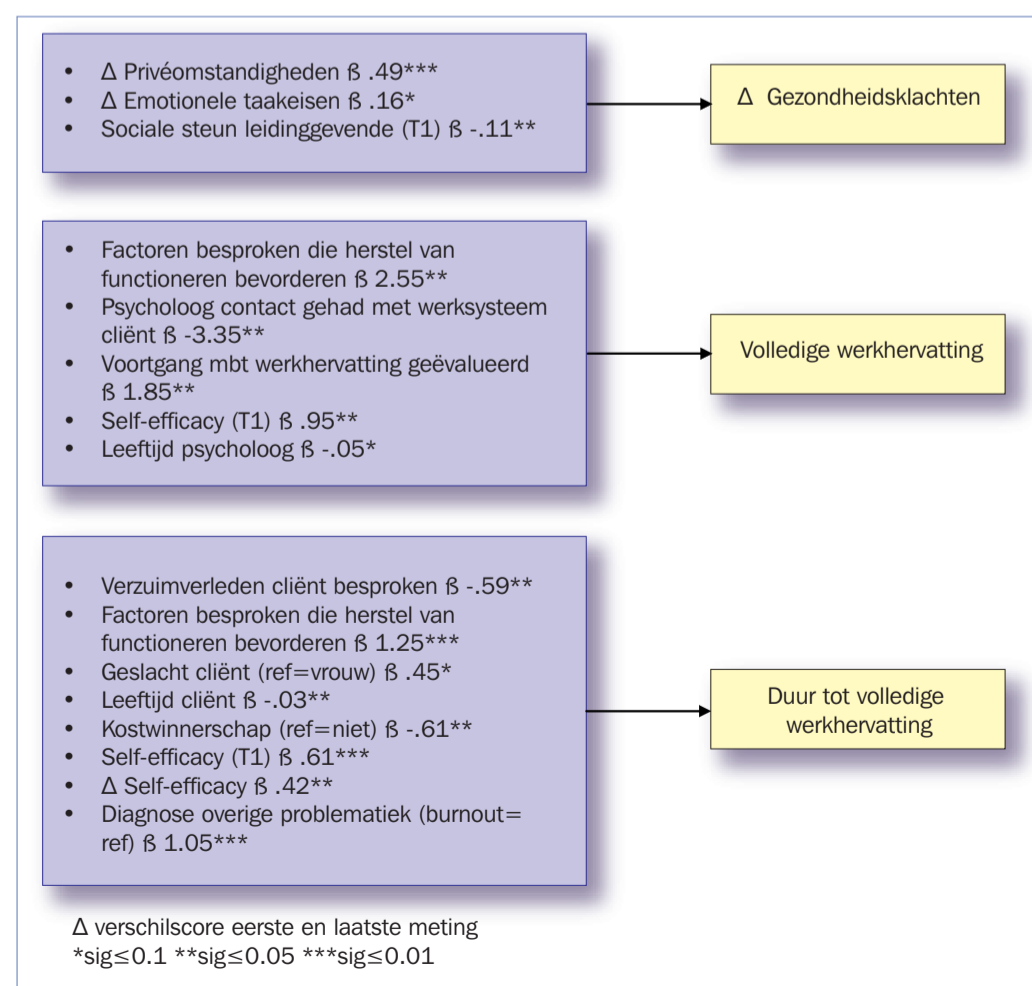
- Aselecte steekproef van psychologen uit het ledenbestand van de beroepsverenigingen NIP en LvE.
- Werving cliënten (N=171) via deelnemende psychologen (N=71).

RESULTATEN:

De overgrote meerderheid van de onderzochte psychologen is positief over de aandacht die de richtlijn vestigt op het werk en het betrekken van het werksysteem in de behandeling. Vooral als de oorzaak van het verzuim in het werk ligt passen de onderzochte psychologen de richtlijn toe. Psychologen zijn minder te spreken over de concrete handvatten die de richtlijn biedt. De richtlijn zou verder aangescherpt moeten worden. Er is een redelijke groep van psychologen die de richtlijn niet kent. Een ander deel geeft aan de richtlijn niet te gebruiken afhankelijk van de aard en ernst van de psychische klachten. Het toepassen van specifieke onderdelen van de richtlijn draagt bij aan sneller en volledig herstel van arbeidsfuncties. Deze factoren zijn: het bespreken van factoren die werkhervatting bevorderen en het evalueren van de voortgang met betrekking tot werkhervatting. Naast kenmerken van de behandeling wordt werkhervatting vooral door persoonskenmerken bepaald. Het toepassen van de richtlijn draagt niet direct bij aan herstel van gezondheidsklachten. Herstel van gezondheidsklachten wordt voornamelijk door problemen in de privé-sfeer bepaald.

CONCLUSIES:

Psychologen dienen tijdens de behandeling van cliënten veel aandacht te geven aan positieve aspecten van werk. Daarnaast dienen zij het proces van werkhervatting zorgvuldig te monitoren en te bespreken met cliënten. Deze aspecten van de richtlijn bevorderen zowel de kans op volledige werkhervatting als de snelheid waarmee dit gebeurt. Werkhervatting en herstel van gezondheidsklachten zijn twee verschillende processen die deels onafhankelijk van elkaar plaatsvinden. Beide uitkomstmaten kennen verschillende predictoren. Ook de kans op volledige werkhervatting en de snelheid waarmee dit gebeurt, kennen verschillende predictoren. Met name self-efficacy lijkt een belangrijke determinant voor werkhervatting bij psychische klachten.

VERDERE INFORMATIE?

Neem contact op met:

Shirley Oomens
 TNO Kwaliteit van Leven | Arbeid
 Postbus 718
 2130 AS Hoofddorp
 shirley.oomens@tno.nl
 T 023 554 95 80